

Anette deler sol og vind lige. Så den brune får også en tur med striglen og en lille sludder oveni.

Succesen er inde i dig selv

Kan heste lære os noget om vores relationer til vores omgivelser?

Af: Irene Brandt

I ridehuset er der tre heste: to brune og en sort. De brune står og soignerer hinanden gensidigt. Den sorte står utålmodigt og venter på at finde ud af, hvad der nu skal ske.

Sammen med min kollega, uddannelseskoordinator Anette Mathiasen, er jeg taget en tur til Vissenbjerg for at besøge Karina Bjerremann på hendes gård, Hestenge.

Karina Bjerremann arbejder ud fra EAL, Equine Assisted Learning, der frit kan oversættes til: Læring ved hjælp af he-

ste. Sammen med coach og succesudvikler, Eva Nibe, laver hun kurser for LEDERFORUM, hvor deltagerne blandt andet kan lære teambuilding, ledelse og motivering af medarbejdere ved hjælp af EAL.

»Hestene er dit spejl,« sagde Karina Bjerremann, inden vi gik en tur over i ridehuset, hvor de tre heste venter på os. Hvordan en hest kan spejle os, er vi ikke helt sikre på, vi til fulde har forstået. Til gengæld har vi en forventning om, at vi snart vil finde ud af det.

Anette er fortrolig med heste. Hun går roligt ind til den

sorte hest, som står og venter, og begynder at klappe den, mens hun småsnakker. »Hvad kan du gøre sammen med hesten,« spørger Eva Nibe og starter dermed et forløb, som langsomt udfolder sig med os som deltagere, og hestene som redskaber i en erkendelsesproces.

»Ja, jeg kunne strigle den, hvis jeg havde en strigle,« siger Anette, og Karina Bjerremann tager hende på ordet og udleverer en strigle. Hesten kan lide at blive nusset om. Den ene af de brune - lad os her kalde den Plet - forlader den anden og trænger sig på. Den vil tilsynela-

dende også gerne strigles. Anette deler sol og vind lige. Så den brune får også en tur med striglen og en lille sludder oveni. Til sidst synes Anette også, at den anden brune, som er mere passiv, skal have lidt omsorgsfuld opmærksomhed. Hun går hen til hesten og begynder at børste. Nu begynder begivenhederne at udvikle sig: Plet mener tilsyneladende ikke, at Anette skal stoppe med at strigle dén, så den presser sig imellem. Det gentager sig, hver gang Anette forsøger at komme hen til den anden brune hest, som til sidst trækker sig

helt væk og vender ryggen til.

Nu rettes ikke alene Anettes men også ude fra sidelinien min opmærksomhed mod den fortrængte brune hest, som på alle måder, synes vi, tager sig ret sølle ud. Den virker skuffet, ulykkelig og forsømt, synes vi, som den står der og hænger med hovedet. Anette prøver en hel del, for at kvikke den sørgmodige hest op. Til sidst bliver jeg inviteret indenfor, så jeg også kan få lov at snakke med hestene. Jeg er ikke, som Anette, fortrolig med heste. Måske ikke direkte bange men i hvert fald på vagt. Anettes kontakt med hestene har virket beroligende, og jeg tør nu godt at gå ind til dem. Jeg har også kigget grundigt på, hvad hun gjorde, så jeg ikke bare står og kigger. Jeg får nu striglen og hele scenen gentager sig: Først den ene og så den anden hest. Til sidst bliver jeg også indfanget af den afviste hest. 'Den må da kunne gøres glad', tænker jeg og er rigtig sød ved hesten, som, jeg synes, ser så ked ud af det; men hesten er og bliver fuldstændig upåvirket af alle mine forsøg. Hold da op. Hvor er det dog en stakkels hest! Jeg kalder den Rosinante efter Don Quijotes hest. Gammel og sølle, og så ked af det, at vi slet ikke kan gøre den glad!

Så er det, vi kommer i tanke om, at hestene er vores spejl. Det var dog skrækkeligt, er vi enige om. Er vi virkelig så sølle; men på det tidspunkt var det endnu ikke gået op for os, hvordan det med spejlet skulle forstås.

Inden vi gik ind i ridehuset, havde Karina Bjerremann og Eva Nibe introduceret os til deres arbejdsmetoder, hvor de har hver sin rolle. Karina Bjerremann er den, som kender hestene og kan læse dem. Eva Nibe er den, som guider os gennem oplevelsen, ved at stille os spørgsmål, som skal hjælpe os

EAL i Danmark

I Danmark er EAL en ny, struktureret læringsmetode, hvor man bruger menneskers måde at relatere til omgivelserne. EAL kommer fra en organisation i USA kaldet EAGALA på dansk: Foreningen for Heste Assisteret Udvikling og Læring. Metoden er godkendt i England som anerkendt psykoterapi og anvendes bl.a. på London Hospital og flere behandlingssteder for psykiske lidelser, misbrug og også inden for coaching og udvikling af mennesker. Karina Bjerremann har i et års tid tilbudt kurser i EAL. Sammen med Eva Nibe tilbyder Karina Bjerremann i samarbejde med LEDERFORUM kurser til blandt andet ældrektoren.

EAL kan anvendes i mange sammenhænge.

Blandt andet:

- enkeltsessioner - personlig udvikling
- To-mands - læren om hinanden
- ansættelsessituationer
- grupper - som oplevelsesorienteret læring
- som teambuilding
- personale orienteret i forhold til opgaver - såvel af menneskelig som materiel karakter.

videre. Den første kontakt med hestene havde ikke et decideret formål; men vi bliver efterfølgende stillet over for en opgave, som vi skal samarbejde om at løse.

»I må ikke røre ved hesten. I må ikke tale sammen eller til hestene. I må ikke lokke for hesten,« sådan beskriver Karina Bjerremann de rammer, opgaverne løses indenfor, og hun tilføjer:

»Hvis det, I gør, ikke virker, så er der ikke andet at gøre, end at prøve noget andet.«

I forhold til Rosinante har vi givet op. Hun kan ikke opmuntres, erkender vi; men det er også et nederlag, for vi ville så gerne have gjort den stakkels hest glad.

Karina Bjerremann og Eva Nibe kommer os til undsætning og giver os i stedet opgaven vi skal løse: Vi skal vælge en hest,

som får en grime på. I hver side hægtes et to meter langt reb. På jorden i ridehuset ligger fire dæk med 1½ meters mellemrum. På begge sider af rækken af dæk ligger et hvidt bånd - ca. 1 meter fra dækkene. Vi må ikke gå inden for de hvide bånd. Vi skal holde hvert sit reb og føre hesten i slalomgang gennem rækken af dæk - først den ene vej og så tilbage. Reglerne er enkle: Ikke tale, ikke røre og ikke lokke. Vi vælger Plet, som, vi synes, virker meget positiv. Bortset fra, at vi misforstår opgaven og går inden for de hvide bånd, lykkes opgaven vældig godt, for hesten vil gerne gå. Vi prøver igen. Denne gang fra ydersiden af de hvide bånd. Så længe vi bare nøjes med at trække en ad gangen, så hesten ikke bliver forvirret, går det også fint anden gang, hvortil vi har valgt den sorte hest, som også adlyder vort mindste vink.

Vi løste opgaven; men vi er ikke imponerede - endnu.

Bagefter snakker vi om, hvorfor vi valgte de heste, vi valgte. Motivet var klart: Det var dem, der virkede mest samarbejdsvillige. Rosinante havde vi i hvert fald ikke valgt, for hende kunne vi jo slet ikke komme i kontakt med. Karina Bjerremann foreslår os at gentage øvelsen med Rosinante.

Rosinante viser sig - som ventet - at blive en udfordring. Allerede på turen ud, går hun i stå. Vi prøver os frem - et stykke tid uden held; men endelig finder vi på at lade den person, som hun skal bevæge sig væk fra gå tilbage, så Rosinante kun kan se den af os, hun skal gå hen i mod. Sådan får vi hende gennem forhindringerne den ene vej; men da vi skal tilbage og er på vej rundt om det første dæk, stopper hun op. Rosinante rokker sig ikke. Vi prøver det, der virkede før. Det virker ikke længere. Vi trækker, først blidt, så lidt hårdere; men intet hjælper. Vi trygler med øjnene og sender telepatiske ordrer til hesten, der som eneste svar stamper kort og kontant i jorden med forbenene. Vi kan ikke længere være i tvivl om, at Rosinante er den, der bestemmer. Hun går kun, hvis hun vil gå. Alt andet: Glem det!

Vi har to valg: at give op eller blive ved, til vi har fundet netop dét, der motiverer Rosinante, der som et æsel står fast med alle fire ben solidt plantet i sandet og savsmuldet i ridehuset. Ligheden med æslet bliver inspirationen til løsningen: Vi stiller os begge med slap line bag Rosinante, og da hun ikke længere skal gå fremad, går hun fremad. Vi får afsluttet forhindringen, og Rosinante, der ikke længere fremstår så sølle, har sat sig i respekt og vist, hvem det er, der bestemmer.

»Heste er gode redskaber i forbindelse med personale- og lederudvikling, fordi hestene mø-

Fortsættes side 12

Eva Nibe (tv) og Karina Bjerremann bruger heste på deres kurser, som kan bruges til både lederudvikling og teambuilding.

Succesen er

Fortsat fra side 11

der dig fordomsfrit. I modsætning til mennesker, giver de dig et ærligt feedback,« havde Karina Bjerremann forklaret, inden vi gik over i ridehallen. Det gav pludselig mening, da vi efter øvelserne stod og snakkede om, hvad der var sket. Havde Rosinante været et menneske, havde vi bare sagt, hun skulle gå. Om nødvendigt havde vi løftet hende og båret hende gennem forhindringen. Et menneske kunne have haft 1000 motiver til at ville føje os, selv om hun ikke er motiveret, og endnu værre: Vi ville ikke være tvunget til at finde ud af, hvad der moti-

verer hende: Vi ville kunne gennemtrumfe vore ønsker - også selvom dette ville være alt andet end respektfuldt, ligeværdigt eller pædagogisk. Hesten derimod er ikke i lommen på nogen, har ingen bagtanker eller skjulte dagsordener. Den gør kun, hvad den selv vil!

Både Anette og jeg syntes allerede, at EAL gav god mening og er god læring; men det der med spejlet, havde vi endnu ikke helt forstået. Det var først, da vi igen sad bænke i det lille bjælkehus, som Karina Bjerremann og Eva Nibe bruger til teoridelen i deres kurser, at den rette sammenhæng mellem spejlet og hestene gik op for os.

»I virkeligheden var Rosinante ikke ked af det. Hun sov bare,« siger Karina Bjerremann. Så måtte vi jo grine over alle vore

anstrengelser for at glæde den ulykkelige hest, som, når alt kom til alt, blot havde ønsket sig fred og ro til en lille middagslur. Den spejlede ikke vore følelser. Det var ikke sådan, vi skulle forstå det. Det forstod vi endelig. Det, Rosinante spejlede, var, hvor håbløst det er at projicere egne behov over på andre. Vi troede, at Rosinante var ked af det. Så vi ville gøre hesten glad. Hesten derimod havde intet behov for at blive puslet om, så havde hun nok - som Plet - været mere indsmigrende; men vi fattede det ikke. Vi så ikke, at hun ville have fred, fordi vi troede, vi så en hest, der var ked af det. Vi reagerede heller ikke på hestens totale mangel på modtagelighed over for al den omsorg, vi overdængede den med. I stedet oplevede vi

os selv som mislykkede, fordi vi ikke kunne gøre hesten glad!

Så er det vist skåret ud i pap. Du lærer noget om dig selv ved hjælp af EAL. Vi var kun sammen med hestene en lille time; men hold da op. Tænk hvor meget mere vi havde fået ud af en hel dag.

»De opgaver, I løste, havde ikke et mål i sig selv. Vi tolker hverken på jeres følelser eller på om det, I gør, er rigtigt eller forkert. Succesen er inde i jer selv, og i oplever den selv i takt med, at I finder løsningerne,« forklarede Karina Bjerremann. Og det er så sandt, som det er sagt.

• • •